Alg?lanan Müdür Yönetim Tarz? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Müdür Yönetim Tarz? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16789

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Müdür Yönetim Tarz? Ölçe?i, e?itim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenlerin okul müdürlerinin yönetim tarzlar?n? nas?l alg?lad?klar?n? sistematik olarak ölçmek amac?yla 2016 y?l?nda Mehmet Üstüner taraf?ndan geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, okul yönetiminin alg?lanan etkinli?ini ve örgütsel iklim üzerindeki potansiyel etkilerini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, müdürlerin davran??lar?n? dört ana boyutta (??birlikli, Otoriter, ?lgisiz, Kar?? Koyucu) inceleyen, 25 maddeden olu?an ve 5'li Likert tipinde derecelendirilen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçe?in psikometrik özellikleri, ö?retmenlerin yönetici davran??lar?na yönelik sübjektif de?erlendirmelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde yakalamay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Müdür yönetim tarz?, alg?, e?itim yönetimi, okul müdürü, i?birlikli yönetim, otoriter yönetim, Likert ölçe?i, örgütsel iklim.

Yazarlar

Mehmet Üstüner

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmenlerin gözünden okul yöneticilerinin uygulad?klar? yönetim biçimlerini, bilimsel ve geçerli bir yöntemle tespit etmektir. Bu tespit, e?itim kurumlar?ndaki **örgütsel iklimin**, ö?retmen memnuniyetinin ve genel okul performans?n?n anla??lmas?na katk? sa?lamaktad?r.

Ölçek, özellikle e?itim yönetimi alan?nda yap?lan ara?t?rmalarda, farkl? yönetim tarzlar?n?n ö?retmenlerin i? doyumu, motivasyonu ve örgütsel ba?l?l??? üzerindeki etkilerini analiz etmek için kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r. Bu sayede, okul yönetimindeki iyile?tirme alanlar? belirlenebilmektedir.

Yap?

Ölçek, müdürlerin sergiledi?i yönetim davran??lar?n? dört farkl? alt boyut (faktör) alt?nda inceleyen **çok boyutlu** bir yap?y? ölçmektedir. Bu boyutlar, müdürün çal??anlarla ili?kisini, karar verme süreçlerine kat?l?m?n? ve genel liderlik yakla??mlar?n? yans?tmaktad?r.

Dört temel boyut ?unlard?r:

??birlikli (7 madde): Müdürün kat?l?mc?, destekleyici ve ortak karar alma odakl? yakla??m?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçer.
Otoriter (7 madde): Müdürün merkeziyetçi, buyurgan ve tek tarafl? karar alma e?ilimini ölçer.
?lgisiz (7 madde): Müdürün görev ve sorumluluklara kar?? kay?ts?z, pasif ve ö?retmenlerle mesafeli yakla??m?n? ölçer.
Kar?? Koyucu (4 madde): Müdürün olumsuz, direnç gösteren veya çat??ma yaratan davran??lar?n? ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlik çal??malar?, dört boyutlu modelin ampirik verilerle uyumunu belirlemek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan istatistiksel analizler sonucunda, hesaplanan uyum indeks de?erlerinin **kabul edilebilir düzeyde** oldu?u tespit edilmi?tir.

Elde edilen uyum indeksi de?erleri (X2/sd: 383.66/268=1.431) olup, bu oran modelin veriyle iyi bir uyuma sahip oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçekteki maddelerin faktör yükleri .575 ile .785 aras?nda de?i?mekte olup, bu güçlü yükler, maddelerin ilgili alt boyutlar? yeterince temsil etti?ini ve yap?sal geçerli?in sa?land???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) üzerinden de?erlendirilmi?tir. Alt boyutlara ili?kin hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar? **.85 ile .92 aras?nda** yüksek bir de?i?im göstermektedir. Bu aral?k, psikometrik standartlara göre ölçe?in alt boyutlar?n?n son derece tutarl? oldu?unu ve güvenilir ölçümler sundu?unu i?aret etmektedir.

Ayr?ca, ölçe?in düzeltilmi? madde toplam puan korelasyon katsay?lar?n?n .484 ile .884 aras?nda de?i?ti?i görülmektedir. Bu yüksek korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçe?in genel yap?s?na anlaml? ve tutarl? bir katk? sa?lad???n? göstererek, ölçe?in genel güvenirlik düzeyinin oldukça yüksek oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda ve yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in kuramsal olarak öngörülen dört boyutlu yap?s?n?n ampirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini ortaya koymu?tur.

Analiz sonucunda, toplam 25 maddenin net bir ?ekilde dört ayr? faktör alt?nda topland??? do?rulanm??t?r. Faktör yüklerinin güçlü olmas? ve elde edilen uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer almas?, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu ve alg?lanan müdür yönetim tarzlar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li Likert (5-point Likert Scale). Derecelendirme seçenekleri "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a do?ru ilerlemektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?retmenler (Teachers)

Age Group: Yeti?kin (Adult)

Population Details: Resmi e?itim kurumlar?nda (ilkokul, ortaokul, lise vb.) görev yapan ö?retmenler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar?n kendi alg?lar?na dayal? yan?tlar? toplan?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetim, liderlik, okul iklimi, psikometri, faktör analizi, iç tutarl?l?k, e?itim personeli, Mehmet Üstüner.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi makalede belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: mehmet.ustuner@inonu.edu.tr

Correspondence Address: ?nönü Üniversitesi, E?itim Fakültesi, E?itim Bilimleri Bölümü, Malatya, Türkiye (Sorumlu yazar?n kurumsal adresi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Geli?tirme Y?l?: 2016

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilir. Kullan?m s?ras?nda orijinal kayna?a (Üstüner, 2016) at?f yap?lmas? zorunludur. Ticari amaçl? kullan?mlar veya kapsaml? adaptasyonlar için sorumlu yazar Mehmet Üstüner ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Üstüner, M. (2016). Alg?lanan Müdür Yönetim Tarz? Ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi, 22*(3), 429-457. doi: 10.14527/kuey.2016.017.

Ölçe?in orijinal makalesine ait tam metin PDF dosyas?na ?u ba?lant?dan eri?ilebilir: kuey.net.

Ölçe?in orijinal PDF'i ayr?ca ?u adresten indirilebilir: algilanan-mudur-yonetim-tarzi-olcegi-toad.pdf.

Alg?lanan Müdür Yönetim Tarz? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 4 alt boyut ve 25 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir.

??birlikli (7 m)
Otoriter (7 m)
?lgisiz (7 m)
Kar?? Koyucu (4 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM